

Tv mag tijd kijker niet verdoen

» *Jeroen Schuiten*

Televisie kan ons veel leren, ja kan zelfs inspireren. Maar alleen als we vastbesloten zijn het daarvoor te gebruiken. Anders is het niet veel meer dan wat snoeren en een lichtbuis in een doos.' Die visionaire uitspraak komt van oud-correspondent en CBS-legende Edward Murrow na afloop van de Tweede Wereldoorlog.

Een avond voor de buis biedt tegenwoordig eindeloos spelletjes, soaps, reality shows, gewelddadige films, seks, meer seks, oneindig veel reclame maar vooral ontielijke verveling. Waarom is het televisieaanbod zo slecht? Concurrentie, de eisen van adverteerders, de strijd om kijkcijfers, hoge kosten — het zijn ontegenzeggelijk lastige problemen. De vraag is wat de omroepen, publiek en commercieel, ermee doen.

Bij de meeste krantenlezers zijn de strips het populairst. Toch bestaan de voorpagina's nog niet geheel uit stripverhalen. Kijkcijfers zouden de slaaf van de omroepen moeten zijn, niet de meester. Het wordt tijd dat Hilversum een moedig besluit neemt en zich minder op de wensen van kijkers fixeert of, zoals vaak, wat kijkers denken dat ze wensen. De kijker weet veelal niet wat voor rijk aanbod er voorradig is.

Vele partijen in Hilversum ontlopen de verantwoordelijkheid en het voorrecht om te onderwijzen, te informeren, te interesseren en te leiden. Hilversum neemt actief deel aan de verlaging van de publieke intelligentie. Televisie, in dienst van haar publiek, moet een ziel en een geweten hebben, een brandend verlangen om uit te blinken, de behoefte om karakter te bouwen en het intellectuele vermogen van haar kijker te verhogen.

De vraag moet zijn — in de woorden van J.F. Kennedy: 'Wat kan televisie voor ons land betekenen?' In Den Haag ontbreekt het besef dat de vervuiling van zendtijd net zo belangrijk is als de verspilling van enig ander duurzaam goed. Wat op de buis verschijnt, beïnvloedt smaak, kennis en meningen en vervult een belangrijke rol binnen een democratie. De kijker begrijpt meer van zichzelf en de wereld om zich heen.

De machtige stem van Hilversum biedt grenzeloze mogelijkheden om de kijker te verrijken of te verarmen. Dit brengt verantwoordelijkheden met zich mee voor alle betrokken partijen.